

# SPIS TREŚCI

UWAGI WSTĘPNE . . . . .	9
1. Podstawowe założenia . . . . .	9
2. Stan badań. . . . .	10
3. Korpus badawczy . . . . .	16
4. Wyjaśnienie terminów geograficzno-historycznych . . . . .	20
5. Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu . . . . .	23

## ROZDZIAŁ I

KRÓTKA GENEZA EMBLEMATYKI . . . . .	31
1. Antyczne i średniowieczne tradycje gatunku . . . . .	31
1.1. Hieroglif . . . . .	31
1.2. Epigramat. . . . .	34
1.3. <i>Impresa</i> – dewiza. . . . .	34
2. Powstanie i rozwój emblematyki w XVI wieku . . . . .	35
2.1. Andrea Alciato i jego <i>Emblematum liber</i> (1531). . . . .	35
2.2. Emblematyka francuska . . . . .	37
2.3. Emblematyka hiszpańska. . . . .	37
2.4. Emblematyka niemiecka . . . . .	38

## ROZDZIAŁ II

LITERATURA EMBLEMATYCZNA W NIDERLANDACH W XVI I XVII WIEKU . . . . .	41
1. Początki emblematyki w Niderlandach . . . . .	41
2. Sztuka druku, a emblematyka niderlandzka w XVI i XVII wieku . . . . .	48
3. Świecka emblematyka miłosna XVII wieku . . . . .	50
3.1. Powstanie i charakter świeckiej emblematyki miłosnej . . . . .	50
3.2. Emblematy miłosne Daniela Heinsiusa . . . . .	51
3.3. Działalność Ottona Vaeniusa . . . . .	55
3.4. Emblematyka Pietera Corneliszooona Hoofta. . . . .	58

3.5. <i>Thronus Cupidinis</i> . . . . .	63
3.6. Trzy zbiory emblematów Jacoba Catsa . . . . .	65
4. Miłosna emblematyka religijna . . . . .	81
4.1. Rozwój niderlandzkiej emblematyki religijnej XVII wieku . . . . .	81
4.2. Emblematyka religijna w Niderlandach Południowych:	
Jezuici antwerpscy . . . . .	82
4.3. Emblematyka kordialna (serdeczna) . . . . .	87
4.4. Niderlandzkojęzyczna emblematyka religijna w Niderlandach Północnych: Jan Luyken . . . . .	88
5. Emblematyka „realistyczna” XVII wieku . . . . .	94
5.1. Amsterdamska emblematyka Roemera Visschera . . . . .	96
5.2. <i>Emblemata of Zinne-werck</i> Johana de Brune. . . . .	100
5.3. Emblematyka Jana van der Veena . . . . .	103

## ROZDZIAŁ III

## WROCŁAWSKIE NIDERLANDZKOJĘZyczne

## ZBIORY EMBLEMATYCZNE Z XVII WIEKU . . . . . 107

1. Theocritus á Ganda [= Daniel Heinius], <i>Het Ambacht van Cypido</i> , Leiden: J.[acob] Marcussoon, 1615, 4° oblong, BUWr 535657, BUWr 543118. . . . .	107
1.1. Budowa egzemplarzy. . . . .	108
1.2. Założenia literackie autora . . . . .	109
1.3. Tematyka . . . . .	111
1.4. Ilustracje we wrocławskich egzemplarzach <i>Het Ambacht van Cypido</i> . . . . .	122
1.5. Właściciele . . . . .	126
2. Daniel Heinius, <i>Dan. Heinsii Lof-sanck van Iesvs Christvs den eenigen ende eeuwigen Sone Godes: Ende zyne andere Nederduytse Poemata</i> . Amsterdam 1622, Willem Iansz. Blaeuw, 8°, BUWr 318879, BUWr 471829. . . . .	130
2.1. Budowa egzemplarzy. . . . .	131
2.2. Tematyka . . . . .	132
2.3. Właściciele . . . . .	132
3. Daniel Heinsius, <i>Nederduytse Poemata</i> , Leiden 1621, Herman van Westerhuysen, 16° oblong, BUWr 336617. . . . .	137
3.1. Budowa egzemplarza. . . . .	137
3.2. Tematyka . . . . .	139
3.3. Właściciele . . . . .	139
4. Otto Vaenius, <i>Amorum emblemata</i> , Antwerpen 1608, Hieronymus Verdussen, 4° oblong, BUWr 018999. . . . .	140
4.1. Budowa egzemplarza . . . . .	140
4.2. Tematyka . . . . .	142
4.3. Właściciele . . . . .	168

5. Pieter Corneliszoon Hooft, <i>Emblemata amatoria. Afbeeldinghen van Minne. Emblemes d'Amour</i> , Amsterdam 1611, 4° oblong, Willem Ianszoon [Blaeuw], BUWr 543117 . . . . .	171
5.1. Budowa egzemplarza . . . . .	171
5.2. Założenia literackie autora . . . . .	174
5.3. Tematyka . . . . .	175
5.4. Właściciele . . . . .	188
6. Jacob Cats, <i>Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden</i> , Rotterdam 1627, Pieter van Waesberge, 4°, BUWr 395057 . . . . .	188
6.1. Budowa egzemplarza . . . . .	188
6.2. Założenia literackie autora . . . . .	192
6.3. Tematyka . . . . .	198
6.3.1. Inspiracje literackie inskrypcji i subskrypcji Jacoba Catsa . . . . .	198
6.3.2. Ilustracje . . . . .	200
6.4. Właściciele . . . . .	224
7. Jacob Cats, <i>Emblemata Moralia et Æconomica</i> , Rotterdam 1627, Pieter van Waesberge, 4°, BUWr 395057. . . . .	227
7.1. Budowa egzemplarza . . . . .	227
7.2. Założenia literackie autora . . . . .	227
7.3. Tematyka . . . . .	229
7.4. Właściciele . . . . .	235
8. Jacob Cats, <i>Alle de wercken soo Oude als Nieuwe</i> Tom I i II, Amsterdam; Utrecht 1700, Daniel Van Den Dalen, François Halma, De Wed. Van A. Van Someren; J. en Wilhelm Vande Water, 2°, BUWr 505816 . . . . .	235
8.1. Budowa egzemplarza . . . . .	235
8.2. Budowa <i>Spiegel van den ouden en nieuwen Tyt</i> . . . . .	240
8.3. Założenia literackie autora w utworze <i>Spiegel van den ouden en nieuwen Tyt</i> . . . . .	244
8.4. Tematyka . . . . .	246
8.5. Właściciele . . . . .	261
9. [Pieter] Roemer Visscher, <i>Sinnepoppen</i> , Amsterdam 1614, Willem Jansz. [Blaeu], 4° oblong, BUWr 019000 oraz <i>Zinne-poppen</i> , Amsterdam [z.j.], Willem Jansz. [Blaeu], 16°, BUWr 037459 . . . . .	263
9.1. Budowa egzemplarzy . . . . .	263
9.2. Założenia literackie autora . . . . .	269
9.3. Tematyka . . . . .	270
9.4. Porównanie dwóch wrocławskich egzemplarzy <i>Sinnepoppen</i> Roemera Visschera pod względem emblematów. . . . .	279
9.5. Właściciele . . . . .	289
10. Jan van der Veen, <i>Zinne-beelden oft Adams Appel</i> , Amsterdam 1646, Jan Jacobsz Bouman, 8°, BUWr 373228 . . . . .	292
10.1. Budowa egzemplarza . . . . .	292
10.2. Założenia literackie autora . . . . .	294
10.3. Tematyka . . . . .	296
10.4. Właściciele . . . . .	305

KILKA UWAG NA ZAKOŃCZENIE. . . . .	307
1. Znaczenie i rola emblematyki niderlandzkiej. . . . .	307
1.1. Emblematyka w Niderlandach Południowych . . . . .	308
1.2. Emblematyka w Niderlandach Północnych . . . . .	309
1.3. Tematyka emblematów niderlandzkich . . . . .	311
2. Zbiory wrocławskie i ich recepcja . . . . .	313
2.1. Śląscy właściciele zbiorów. . . . .	313
2.2. Niderlandzcy właściciele zbiorów . . . . .	315
SPIS ILUSTRACJI . . . . .	319
BIBLIOGRAFIA. . . . .	325